platform wiskunde nederland

Jaarverslag 2024

platform
wiskunde nederland

Jaarverslag 2024

Bestuur

Richard Boucherie

Voorzitter van het bestuur van Platform Wiskunde Nederland en hoogleraar Stochastic Operations Research aan de Universiteit Twente

Mathisca de Gunst

Voorzitter van het bestuur van de KWG en emerita hoogleraar bij de groep Statistiek van de Vrije Universiteit Amsterdam.

Margot Rijnierse

Voorzitter van het bestuur van de NvvW en docent wiskunde op ALASCA in Amsterdam

Wim Caspers

Voormalig voorzitter van het bestuur van de NVvW, docent wiskunde aan het Stanislascollege Delft en lerarenopleider aan de TU Delft

Bureau

Wil Schilders

Directeur van PWN en emeritus deeltijd-hoogleraar scientific computing aan de TU Eindhoven.

Nicos Starreveld

Communicatie- en outreachbeleid van de PWN, wiskundige en actief in de wetenschaps-communicatie

Sjoukje Talsma

Bureau PWN gevestigd binnen het Centrum Wiskunde en Informatica aan het Science Park te Amsterdam

Inhoud

VOORWOORD 5

HIGHLIGHTS 6

BESTUUR 9

BUREAU PWN 12

COMMISSIES 15

Commissie Publiciteit 15

Commissie Onderwijs 16

Commissie Onderzoek 18

Commissie Publicaties 19

Commissie Innovatie 20

WISKUNDERAAD 22

EWM-NL 23

Voorwoord

Het jaar 2024 stond voor Platform Wiskunde Nederland (PWN) in het teken van vernieuwing, verdieping en verbinding. Terwijl we ons voorbereidden op een nieuwe strategische koers voor de Nederlandse wiskunde, zijn tegelijkertijd bestaande structuren verstevigd, nieuwe initiatieven ontplooid en verbindingen met maatschappelijke, politieke en internationale partners uitgebouwd.

In nauwe samenwerking met de Wiskunderaad werd een schrijfgroep samengesteld die in december van start is gegaan met het opstellen van een vernieuwde strategische agenda voor de wiskunde. Ook werd gewerkt aan het Nederlands Bond-rapport, dat de maatschappelijke meerwaarde van wiskunde voor Nederland zal onderstrepen. De strategiedag op 17 september 2024 vormde een belangrijk moment van reflectie en samenspraak binnen het veld.

Binnen het bureau van PWN is de slagkracht verder vergroot met de komst van een nationale PR-medewerker en door het versterken van de coördinatie, communicatie en administratie. Het bestuur werd het gehele jaar actief ondersteund door het bureau, waarin ook de organisatie van Math4NL werd opgenomen.

De commissies van PWN hebben ook in 2024 een indrukwekkende bijdrage geleverd. Van beleidsadvies over de vakvernieuwing in het middelbaar onderwijs en het lerarentekort, tot publiekscampagnes, open access-initiatieven, internationale netwerkvorming en het opzetten van thematische special interest groups: het jaarverslag getuigt van de breedte, expertise en betrokkenheid van de Nederlandse wiskundegemeenschap.

We kijken met gepaste trots terug op de inzet en samenwerking die dit jaar kenmerkten. In een tijd van maatschappelijke, technologische en beleidsmatige transities blijft wiskunde een essentiële factor voor innovatie, educatie en analyse. PWN zal zich blijven inzetten om deze rol zichtbaar te maken, te versterken en uit te dragen — binnen Nederland en daarbuiten.

Namens bestuur en directie,

Richard Boucherie
Voorzitter
Platform Wiskunde Nederland

Wil Schilders
Directeur
Platform Wiskunde Nederland

Highlights

In 2024 heeft Platform Wiskunde Nederland op tal van fronten concrete stappen gezet om de positie van de wiskunde in Nederland te versterken. De onderstaande hoogtepunten laten zien hoe strategische vernieuwing, maatschappelijke betrokkenheid en internationale samenwerking hand in hand gingen. Van beleidsontwikkeling en onderwijsvernieuwing tot publiekscampagnes en innovatie in de praktijk: deze selectie illustreert de brede inzet en impact van PWN en haar partners in een jaar van beweging en verbinding.

Start voorbereiding Strategiedocument Wiskunde

Een strategiedag op 17 september markeerde de aftrap van de herziening van het Deltaplan, met deelname van 50 vertegenwoordigers uit de wiskundegemeenschap. In december startte de schrijfgroep onder leiding van Jan Bouwe van den Berg.

Voorbereiding Nederlands Bond-rapport

In samenwerking met internationale partners en strategisch adviseur Gerard Groenewegen werd de basis gelegd voor een rapport over de maatschappelijke waarde van wiskunde in Nederland.

Herstructurering en doorstart Math4NL

PWN nam de regie over Math4NL, stelde een nieuw businessplan op, en vond een kandidaat-directeur. De herstart is gepland in 2025 met structurele steun van 4TU.AMI.

Aanstelling van een nationale PR-medewerker

Sinds 1 september werkt Nicos Starreveld aan de zichtbaarheid van de Nederlandse wiskunde via nieuwsbrieven, sociale media, publiekscampagnes, outreachprojecten en het in 2025 te houden MathFest.

Commissie-initiatieven en inhoudelijke projecten

Van een nieuwe werkgroep voor ERC-aanvragen (commissie Onderzoek) tot een stimuleringsfonds voor Diamond Open Access (commissie Publicaties).

Onderwijskundige impact

De commissie Onderwijs zette in op vakvernieuwing, aanpak lerarentekort en integratie van AI in het wiskundeonderwijs, inclusief een zomercursus voor docenten in 2025.

EWM-NL versterkt zichtbaarheid vrouwelijke wiskundigen

Met evenementen, beurzen, een mentorennetwerk en online zichtbaarheid groeide de impact van EWM-NL nationaal en internationaal.

Succesvolle Best Thesis in Applied Math Award

In samenwerking met Math4NL werd voor de derde keer deze prijs uitgereikt aan studenten uit hbo en wo. De prijs werd financieel ondersteund door partners als CWI en ChipSoft.

Whitepapers over energie en tuinbouw

De commissie Innovatie zette de resultaten van haar brainstormsessies om in concrete whitepapers, wat leidde tot aandacht bij brancheorganisaties en vervolg-initiatieven zoals een Special Interest Group Energie.

Internationale zichtbaarheid van jonge talenten

Dankzij PWN's inzet mogen Nederlandse scholieren in 2025 deelnemen aan de Abelprijsviering in Oslo, inclusief ontmoeting met de laureaat — een uniek internationaal eerbetoon.

Structurele samenwerking met beleidsmakers

PWN was actief in overleg met OCW over onderwijs-kwaliteit, curriculumherziening en het bètavakdossier. Daarnaast speelde het een verbindende rol tussen HBO, WO, sectorplannen en nationale strategieën.

Nieuwe opzet van de jaarlijkse Vakantiecursus

De cursus krijgt een nieuwe naam (Nazomercursus) en vorm, met bredere inhoudelijke en publieksgerichte ambities voor 2025.

Opzet nationale 'wiskundekaart'

Een overzicht van alle bestuurlijke gremia en hun onderlinge relaties wordt in 2025 gepubliceerd, met als doel helderheid en zichtbaarheid van het wiskundelandschap.

Instelling werkgroep Prijzen

PWN stelde een nieuwe werkgroep in om zichtbaarheid en erkenning van wiskundig talent te bevorderen via prijsnominaties en een strategisch prijzenbeleid.

Bestuur

In 2024 heeft het bestuur van Platform Wiskunde Nederland (PWN) zich intensief ingezet voor de versterking van de positie van de wiskunde in Nederland. Dit gebeurde op strategisch, organisatorisch, beleidsmatig en inhoudelijk vlak.

Het bestuur van PWN bestaat uit Richard Boucherie (voorzitter), Wim Caspers (namens NVvW) en Mathisca de Gunst (namens KWG). Vanaf januari 2024 werd het bestuur bij zijn werkzaamheden ondersteund door NWO, in de persoon van Olivia Muthsam, die als ambtelijk secretaris de voorbereiding, verslaglegging en follow-up van de vergaderingen coördineerde, en Petra de Bont, die vanuit NWO als strategisch adviseur optrad. Deze structurele ondersteuning droeg aanzienlijk bij aan de continuïteit, kwaliteit en efficiëntie van het bestuurswerk.

Strategie

Een belangrijk thema binnen het bestuurswerk betrof de voorbereiding van een nieuw strategisch plan voor de Nederlandse wiskunde, het zogenoemde Deltaplan 2.0, in samenhang met een Nederlands Bond-rapport. Het bestuur werkte hierbij samen met de Wiskunderaad, die sinds begin 2024 onder voorzitterschap stond van Arjen Doelman. In de loop van het jaar werd de grondslag gelegd voor het strategische proces. Er werd een strategiedag georganiseerd op 17 september bij NWO in Utrecht, die circa vijftig deelnemers bijeenbracht uit de volle breedte van de wiskundegemeenschap. Tijdens deze bijeenkomst werd onder meer gereflecteerd op het Deltaplan, de rol van de wiskundeclusters, ontwikkelingen in het Verenigd Koninkrijk, het belang van onderwijs en HBO, en de interactie van wiskunde met industrie, maatschappij en politiek. In vier breakout-sessies werden concrete kansen en knelpunten besproken, zoals de versnippering van het wiskundelandschap, het versterken van de zichtbaarheid van wiskunde, het betrekken van alumni en het verbeteren van de externe communicatie naar onder meer politiek en bedrijfsleven. De uitkomsten van deze dag vormden waardevolle input voor de strategievoorbereiding. Vervolgens stelde het bestuur, samen met de Wiskunderaad, een schrijfgroep samen onder voorzitterschap van Jan Bouwe van den Berg. De groep werd zorgvuldig samengesteld met het oog op representativiteit, inhoudelijke spreiding en diversiteit. De daadwerkelijke werkzaamheden van deze schrijfgroep zijn in december 2024 van start gegaan, waarmee de inhoudelijke ontwikkeling van het strategisch plan in 2025 zal plaatsvinden. Parallel aan deze voorbereidingen werd ook gewerkt aan het Nederlands Bond-rapport, gericht op het maatschappelijk belang van wiskunde, als pendant van het succesvolle Britse voorbeeld. Ook hier vonden in 2024 vooral voorbereidende werkzaamheden plaats, waaronder het verzamelen van gegevens, gesprekken met sleutelfiguren en opstellen van een conceptstructuur.

Het bestuur zette zich in voor de herstructurering van Math4NL, het platform voor kennisoverdracht tussen wiskunde en maatschappij. In het voorjaar werd geconstateerd dat Math4NL onvoldoende functioneerde:

er was geen directeur, het bestuur had beperkte tijd en slagkracht, en de zichtbaarheid van Math4NL was gering.

Na maanden van overleg met het Math4NL-bestuur en met 4TU.AMI dat een aanzienlijke subsidie voor Math4NL beschikbaar had gesteld, werd besloten om de structuur fundamenteel te wijzigen. De vrijwillige bestuursvorm werd verlaten en er werd gekozen voor een professionele invulling met een wetenschappelijk directeur en een ondersteunend team. In het najaar werd een geschikte kandidaat voor het directeurschap gevonden, die positief reageerde op het verzoek, maar op het einde van het jaar nog in overleg was met zijn huidige werkgever over de mogelijkheden van detachering. Zodra hierover duidelijkheid is, zal de formele aanstelling kunnen volgen.

Het bestuur van Math4NL is ondergebracht bij het bureau van PWN, waarbij de dagelijkse aansturing tijdelijk is overgenomen door de directeur van PWN. Er werd een nieuw businessplan voor Math4NL opgesteld dat positief werd ontvangen door 4TU.AMI en het PWN bestuur. Beide organisaties spraken de bereidheid uit om de benodigde middelen beschikbaar te stellen voor 2025, met een evaluatiemoment na één jaar. Deze herstart moet Math4NL toekomstbestendig maken. Ook op communicatievlak werden in 2024 grote stappen gezet.

Nationale PR-medewerker

Het bestuur slaagde erin om, samen met 4TU.AMI, een nationale PR-medewerker voor de wiskunde aan te stellen. Nicos Starreveld begon op 1 september en ontwikkelde in korte tijd een communicatiestrategie met focus op zichtbaarheid via sociale media, nieuwsbrieven, evenementen en persrelaties. Hij werd gepositioneerd bij het CWI en kreeg formeel leiding van Wil Schilders, met de commissie Publiciteit als klankbord. Nicos was betrokken bij de voorbereiding van het Wiskundefestival op 11 mei 2025, werkte aan publieksinitiatieven rond AI en wiskunde, en ondersteunde aanvragen binnen het NWA- en Outreachkader. Zijn presentatie tijdens de bestuursvergadering in december maakte duidelijk dat hij breed inzetbaar is en goede verbindingen heeft gelegd binnen de gemeenschap. Naast deze inhoudelijke dossiers besteedde het bestuur veel aandacht aan de bestuurlijke en financiële infrastructuur van PWN.

Organisatie

In januari werd de herbenoeming van Richard Boucherie als voorzitter voorbereid en besproken met commissievoorzitters en instituutsdirecteuren. In het najaar werd opnieuw nagedacht over de structuur van het bestuur zelf: een uitbreiding van drie naar vijf leden werd besproken, met invoering van portefeuilles, en een meer systematische koppeling van bestuursleden aan commissies en thema's.

Er werd ook gewerkt aan een geactualiseerd overzicht van alle bestuurlijke organisaties binnen de Nederlandse wiskunde, inclusief hun onderlinge relaties en internationale representaties. Deze 'wiskundekaart' wordt in 2025 gepresenteerd.

Op financieel gebied kende 2024 de nodige hobbels. De initiële begroting werd begin 2024 gedeeltelijk afgewezen door NWO, onder andere vanwege posten die volgens het NWO-bestuur niet onder 'zelforganisatie' vielen, zoals monitoring van het sectorplan en de een publiciteitscampagne in samenwerking met NRC. Het bestuur herschikte daarop de begroting, verplaatste posten naar de reguliere NWO-begroting en wist uiteindelijk de volledige €80.000 te benutten. In de loop van het jaar werden voorstellen toegekend voor onder meer Math4NL, Vierkant voor Wiskunde (€20.000 op basis van onderbouwing), de PR-medewerker en kleinere bijdragen aan outreachprojecten. Tijdens de begrotingsbespreking van 12 november 2024 werd de begroting voor 2025 voorbereid. Belangrijke thema's waren de continuering van de PR-medewerker, de verdere uitbouw van Math4NL, financiering van clusters, en de vraag hoe PWN middelen kan aanwenden voor strategische beleidsvorming. Er werd afgesproken om bij de volgende bijeenkomst met de instituutsdirecteuren ook te praten over prioritering van begrotingsposten. Tevens werd besproken dat bij het evaluatiemoment in het voorjaar

van 2025 aandacht moet zijn voor de effectiviteit van Math4NL en van de PR-strategie.

Uitvoering, ondersteuning en bevorderen

Het bestuur bleef ook sterk betrokken bij de uitvoering en ondersteuning van de PWN-commissies. De commissie Onderwijs werkte aan het lerarenvraagstuk, o.a. met input aan OCW en via het project 'docent in opleiding'. De commissie Onderzoek werd gesplitst van de Tafel Wiskunde, om duidelijkheid te scheppen in rollen en verantwoordelijkheden. De commissie Innovatie organiseerde brainstorms met topsectoren, en de commissie Publicaties zette stappen richting een nieuw Diamond Open Access tijdschrift. Daarnaast ging de werkgroep Prijzen van start met als doel zichtbaarheid en erkenning van Nederlandse wiskundigen te bevorderen. De communicatie met KWG, NVvW en NWO was structureel, met periodieke updates en gedeelde thema's. In januari werd besproken om een bod voor ICM 2030 in te dienen via KWG, als mogelijke prestigieuze conferentie in Nederland.

Verder waren er gezamenlijke belangen rond sectorplannen, wiskundecijfers, en nationale strategische trajecten zoals de Nationale Technologie Strategie. Het bestuur onderkende ook het belang van de relatie met het HBO, onder andere via vertegenwoordiging in commissies en overleg over het Deltaplan. Door het jaar heen vond regelmatig overleg plaats met commissievoorzitters en instituutsdirecteuren, waarin thema's als begroting, strategievorming, en de rol van de clusters aan bod kwamen. In 2024 vonden de bestuursvergaderingen plaats op 9 januari, 12 maart, 9 april, 14 mei, 10 september, 12 november en 10 december. Daarnaast waren er vergaderingen met de commissievoorzitters op 13 februari, 11 juni en 8 oktober, en vergaderingen met de instituutsdirecteuren op 26 maart, 25 juni en 26 november. De vergaderingen werden zorgvuldig voorbereid, en het bestuur maakte werk van transparantie, gedeelde besluitvorming en het ophalen van input uit het veld. Zo werd in november de opzet van de strategie besproken met alle gremia, en werd in januari 2025 gestart met reflectie op de invulling van het jaar 2025, inclusief de rol van de nieuwe schrijfgroep, de balans tussen bestuurlijke inspanning en uitvoerende kracht, en de wens om het netwerk van de Nederlandse wiskunde steviger te positioneren in het nationale en internationale wetenschapslandschap.

Er werd een werkgroep Prijzen ingesteld. Deze werkgroep houdt zich bezig met het stimuleren van internationale prijzen voor de Nederlandse wiskundegemeenschap. Onder prijzen wordt ook verstaan prestigieuze lezingen bij vooraanstaande internationale congressen en eervolle fellowships van internationale learned societies (bijv. AMS of SIAM). Het doel is de Nederlandse wiskunde internationaal meer zichtbaar te maken en daarmee haar aantrekkelijkheid te vergroten en meer kansen te creëren voor carrière- en financieringsmogelijkheden van wiskundigen.

Bureau PWN

Het Bureau van Platform Wiskunde Nederland (PWN) speelde in 2024 een centrale rol in de ondersteuning en uitvoering van het beleid en de strategische voornemens van het bestuur. Onder leiding van de directeur van PWN, Wil Schilders, werd gewerkt aan tal van dossiers die bijdragen aan de positionering van de Nederlandse wiskunde binnen het wetenschappelijk landschap en de maatschappij.

De directeur was nauw betrokken bij de ontwikkeling van het Nederlandse Bond-rapport, waarin het maatschappelijke en economische belang van wiskunde voor Nederland centraal staat. In nauwe samenwerking met strategisch adviseur Gerard Groenewegen (Novivendi) werd in 2024 een opzet uitgewerkt, gebaseerd op onder meer interviews, internationale inspiratie en sectoranalyse. In januari 2024 reisden zij samen naar Londen om daar te spreken met Philip Bond, de auteur van het oorspronkelijke Britse Bond-rapport, en Matt Butchers, voormalig secretaris van dat rapport en inmiddels werkzaam bij het Britse ministerie. Dit bezoek leverde waardevolle inzichten op in de opzet, verspreiding en impact van het Engelse rapport, waaronder het belang van politieke timing, heldere communicatie en een concreet uitvoeringsplan. Deze elementen werden meegenomen in de opzet van het Nederlandse equivalent, dat beoogt niet alleen de waarde van wiskunde uit te dragen maar ook draagvlak te creëren voor structurele investeringen in de mathematical sciences.

Internationale speelveld

Een belangrijk deel van de werkzaamheden van de directeur betrof daarnaast het internationale speelveld. Als president van de International Council for Industrial and Applied Mathematics (ICIAM) was hij betrokken bij wereldwijde beleidsontwikkelingen binnen de wiskundige gemeenschap. Hij onderhield nauwe contacten met het ERC-bureau in Brussel, onder meer over de positionering van de mathematical sciences binnen de Europese onderzoeksprogramma's. Tevens was hij lid van de commissie over mathematics descriptors van de European Mathematical Society (EMS), waar wordt gewerkt aan de vernieuwing van classificatiesystemen en inhoudelijke domeinstructuren voor wiskundig onderzoek. In samenwerking met de International Mathematical Union (IMU) werkte hij aan twee artikelen over misbruik van bibliometrische indicatoren, waaronder praktijken als citation farms, met als doel de integriteit van wetenschappelijke evaluaties te beschermen. Daarnaast fungeerde hij als enige buitenlandse lid van de Strategic Advisory Board van de Knowledge Exchange Hub for the Mathematical Sciences in het Verenigd Koninkrijk, een organisatie die inhoudelijk en strategisch nauw verwant is aan Math4NL. Deze verbinding stelt PWN in staat om de ervaringen in het VK rond kennisvalorisatie en beleidsimpact van wiskunde op de voet te volgen en waar zinvol in Nederland te vertalen. Door zijn goede relatie met de organisatie achter de Abelprijs wist hij bovendien te bewerkstelligen dat er in 2025 een Nederlandse delegatie van toptalenten in de wiskunde (bovenbouwleerlingen uit het voortgezet

onderwijs) mag afreizen naar de Abelprijsfestiviteiten in Oslo. Tijdens dit bezoek zullen zij ook in gesprek kunnen gaan met de laureaat. Binnen PWN onderhoudt de directeur intensieve contacten met de commissies, in het bijzonder met de commissie Innovatie en de commissie Publiciteit, waar hij als lid of vaste adviseur een actieve inhoudelijke rol speelt. Daarnaast is hij lid van de werkgroep Prijzen van PWN. In die hoedanigheid initieerde hij in 2024 diverse nominaties voor nationale en internationale prijzen, en droeg zo bij aan de zichtbaarheid en erkenning van Nederlandse wiskundigen in binnen- en buitenland. Hij is tevens voorzitter van het comité dat verantwoordelijk is voor de organisatie van de jaarlijkse Vakantiecursus, die vanaf 2025 verdergaat onder de naam Nazomercursus. Hij heeft in 2024 op wekelijkse basis, voor zover de agenda's het toelieten, afstemming gehad met de voorzitter van PWN over lopende zaken en strategische keuzes. Ook vond er met regelmaat overleg plaats tussen de directeur en vertegenwoordigers van NWO, over onder meer begrotingszaken, afstemming tussen tafels en programmatische ontwikkelingen.

Financiën

Een ander belangrijk onderdeel van het werk van de directeur betrof de voorbereiding van de jaarlijkse begroting van PWN. Daarbij vroeg hij bij alle PWN-commissies actief input op, werkte hij nieuwe initiatieven uit die konden aansluiten op het jaarplan, en stelde zowel de zogeheten Tafelbegroting (ten behoeve van NWO) als de uitgebreidere PWN-begroting op, waarin de tafelbegroting is ingebed. Tevens verzorgde hij de toelichting op beide versies, die gebruikt werd voor de afstemming met het dagelijks bestuur van ENW en voor de interne bespreking met instituutsdirecteuren en andere gremia. Daarnaast onderhield de directeur nauw contact met een financieel administratie- en belastingadvieskantoor dat verantwoordelijk is voor de loonverwerking, het opstellen van jaaropgaven, de implementatie van nieuwe CAO-afspraken en het opstellen van arbeidsovereenkomsten bij nieuwe aanstellingen. De daadwerkelijke betalingen, waaronder salarissen, onkostenvergoedingen en overige verplichtingen, werden door het Bureau PWN zelf uitgevoerd. Dit gold in 2024 ook voor de medewerkers van Math4NL, van wie de uitbetalingen plaatsvonden in overleg met het bestuur van Math4NL.

De administratief medewerkster van PWN, Sjoukje Talsma, vervulde ook in 2024 een sleutelrol als spin in het web van de organisatie. Zij is de hele week bereikbaar voor PWN en daarmee het vaste aanspreekpunt voor zowel het bestuur als de commissies en externe relaties. Ze was verantwoordelijk voor de volledige logistieke voorbereiding en afhandeling van bestuursvergaderingen, commissiebijeenkomsten en overlegmomenten met de instituutsdirecteuren en andere gremia. Haar bijdrage is onmisbaar gebleken bij de organisatie van de jaarlijkse Vakantiecursus, die vanaf 2025 de naam Nazomercursus zal dragen. Daarnaast beheerde zij de website van PWN, hield alle informatie actueel en zorgde ervoor dat nieuwsberichten, agenda-items en documenten tijdig werden geplaatst. Zij beheerde tevens het overzicht van toegekende beurzen en subsidies binnen de Nederlandse wiskunde, dat met regelmaat werd gedeeld in de bestuursdocumenten en deels ook werd opgenomen in de communicatie van PWN. Tot 1 september 2024 verzorgde zij zelfstandig de PWN-nieuwsbrief, inclusief redactie, opmaak en verzending. Sindsdien werkte zij op dit vlak nauw samen met de nieuwe PR-medewerker. Verder nam zij de administratieve afhandeling van declaraties en betalingen op zich, beheerde contactgegevens en correspondentie, en hield het digitaal archief zorgvuldig bij. Zij werkt met grote toewijding en precisie en garandeert de continuïteit en professionaliteit van het bureau op de achtergrond, wat door alle betrokkenen als van onschatbare waarde wordt beschouwd.

Versterken

Een belangrijke uitbreiding van het bureau vond plaats in september 2024 met de aanstelling van de nationale PR-medewerker, Nicos Starreveld. Hij ontwikkelde een communicatieplan voor PWN en zette concrete stappen in het versterken van de zichtbaarheid van de wiskunde.

In zijn eerste maanden maakte hij een grondige inventarisatie van communicatiemiddelen en doelgroepen, legde contact met PR-medewerkers op universiteiten, bezocht relevante wiskundige evenementen en overlegde met de commissie Publiciteit. Nicos startte met het opzetten van een nieuwsbrief en was actief op sociale media. Hij ontwikkelde plannen voor een publiekscampagne rond “Wiskunde en AI”, werkte mee aan de voorbereiding van het Wiskundefestival MathFest op 11 mei 2025, en ondersteunde de publicatiestrategie van Math4NL en outreachprojecten zoals Check Your Future, Mathness. Ook werkte hij aan teksten voor de website en folders, was betrokken bij de beeldvorming van het Bond-rapport, en onderzocht hoe de wiskunde zich in de media beter kan profileren. In zijn eerste maanden was hij reeds zichtbaar aanwezig in de gemeenschap en positioneerde zich als een verbindende schakel tussen het bureau, de commissies en externe belanghebbenden. De verhouding tot 4TU.AMI, die 0.3 fte bijdraagt aan zijn aanstelling, werd op werkvloer niveau praktisch en constructief ingevuld.

Het Bureau van PWN functioneerde in 2024 als uitvoerende en verbindende kern van het platform. Het ondersteunde de koers van het bestuur en gaf mede vorm aan de inhoudelijke en organisatorische doorontwikkeling van PWN. De versterking van het bureau, zowel in capaciteit als in zichtbaarheid, werd door bestuur en partners als essentieel ervaren voor de verdere ontwikkeling van de wiskundige gemeenschap in Nederland.

Commissie Publiciteit

De commissie Publiciteit van PWN kwam in 2024 vier keer bijeen en speelde een belangrijke rol in de begeleiding van de nieuwe PR-medewerker, Nicos Starreveld, die op 1 september in dienst trad. Vanaf dat moment is een gezamenlijk traject gestart om Nicos te voorzien van relevante netwerken, achtergrondinformatie en lopende initiatieven. De commissie, onder voorzitterschap van Vincent Jonker, werd ondersteund door Wil Schilders namens het bestuur en door Sjoukje Talsma vanuit het bureau.

Een belangrijk project in 2024 was het programma “Succesformules in beeld”, dat onder meer met steun van sectorgelden voor bèta-outreach werd uitgevoerd. In dit kader zijn zeven video’s gerealiseerd die op aansprekende wijze de toepassingen van wiskunde zichtbaar maken. Twee nieuwe video’s — over wiskunde in de Waddenzee (gericht op vmbo) en over wiskunde in het pretpark (gericht op havo/vwo) — worden begin 2025 afgerond. Daarnaast werd een nieuwe aanvraag voorbereid voor het project “WiskundeKracht”, bedoeld als versterking van publieksgerichte wiskundecommunicatie via de website van PWN. De aanvraag werd in 2024 afgewezen, maar er zijn plannen om samen met Platform Wiskunde Vlaanderen een nieuwe, gezamenlijke aanvraag in te dienen voor de volgende ronde in 2025.

Stimuleren van waardering

Naast deze projecten besteedde de commissie aandacht aan het stimuleren van waardering voor wiskunde onder scholieren, onder meer door het onder de aandacht brengen van leerlingen die een 10 halen voor het eindexamen, en door betrokkenheid bij initiatieven als de kampen van Vierkant voor Wiskunde. Ook werd afgestemd met de redacties van Pythagoras, Euclides en Volgens Bartjens over profilering, doelgroepbereik en afstemming van inhoudelijke boodschappen. De samenwerking met de commissie Publicaties werd hierbij actief gezocht.

De commissie heeft in 2024 een solide basis gelegd voor een langetermijnstrategie rondom zichtbaarheid, herkenbaarheid en maatschappelijke positionering van de wiskunde. In 2025 zal deze lijn worden voortgezet, met een nog nauwere inbedding van de PR-medewerker in het werk van de commissie.

Commissie Onderwijs

De commissie Onderwijs van PWN vergaderde in 2024 vier keer: op 16 januari, 5 maart, 29 mei en 15 oktober. De samenstelling van de commissie wijzigde in de loop van het jaar. Jan Karel Lenstra trad in november af als voorzitter en werd opgevolgd door Annoesjka Cabo. Wim Caspers bleef aan als vicevoorzitter en vertegenwoordiger van het PWN-bestuur. De commissie bestond verder uit vertegenwoordigers van het primair, voortgezet en hoger onderwijs, en werd ondersteund door Heleen van der Ree als secretaris.

Een belangrijk thema was de voortgang van de vakvernieuwingen. De commissie volgde actief de ontwikkelingen rond de herziening van het curriculum in zowel het primair als voortgezet onderwijs. Voor het vmbo werd gekeken naar de pilot Wiskunde 1-2, waarin SLO met twaalf scholen experimenteerde. De commissie pleitte ervoor dat het onderdeel Wiskunde 1 uitsluitend gegeven wordt door bevoegde wiskundedocenten. In de onderbouw en bovenbouw van havo en vwo werd op afstand input geleverd, via het KWG en de NVvW, op de totstandkoming van de nieuwe eindtermen. De commissie bepleitte daarbij een rol als denktank van de wiskundegemeenschap in het consultatieproces.

Pilot project met ASML

Een tweede belangrijk speerpunt was het lerarentekort. De commissie ontwikkelde een notitie over de aantrekkelijkheid van het beroep, met voorstellen als een stagevergoeding, een verkort opleidingstraject en een betaalde lerarenopleiding. In samenwerking met ASML werd gekeken naar een pilot waarbij medewerkers van het bedrijf één dag per week lesgeven in het voortgezet onderwijs. Hoewel dit in 2024 nog niet van de grond kwam, zijn de voorbereidingen voor een pilot gaande. Ook verspreidde de bèta-lerarenkamer promotiemateriaal op bèta-studieverenigingen, in de vorm van posters.

Onderwijskwaliteit

Ten aanzien van de positie van het wiskundeonderwijs in het funderend onderwijs voerde de commissie in 2024 drie gesprekken met OCW. Aanleiding was een brandbrief van PWN, KWG en NVvW over het waarborgen van voldoende lesuren en onderwijskwaliteit voor de bèta-vakken. Hoewel directe beleidsverandering uitbleef, erkende het ministerie het belang van structurele reflectie op dit dossier. De commissie pleitte voor een onafhankelijke langetermijncommissie over de inrichting van het funderend onderwijs en vond daarvoor steun bij de 4TU-Federatie en de bèta-decanen.

AI in het wiskundeonderwijs

Een derde belangrijke lijn in het werk van de commissie was de integratie van AI in het wiskundeonderwijs. Tim Idzenga diende met succes een aanvraag in voor een driedaagse zomercursus voor docenten, die in 2025 zal worden uitgevoerd. Daarnaast werd gewerkt aan voorbeeldopgaven waarin AI-tools zoals ChatGPT en WolframAlpha gecombineerd worden. De conferentie “Onderwijs meets Onderzoek” op 3 oktober stond geheel in het teken van AI en onderwijstoepassingen.

De commissie kijkt terug op een actief jaar waarin zowel beleidsmatige als praktische bijdragen zijn geleverd aan de versterking van het wiskundeonderwijs. In 2025 blijven de vakvernieuwing, het lerarentekort en de inbedding van digitalisering en AI speerpunten.

Commissie Onderzoek

De commissie Onderzoek van PWN kende in 2024 een herstructurering in opzet en samenstelling. Een nieuw dagelijks bestuur werd gevormd met vertegenwoordigers uit de Tafel Wiskunde, de wiskundeclusters en de universitaire instituten. Hiermee werd een nauwere koppeling tot stand gebracht tussen beleidsmatig overleg, coördinerende taken van de clusters en het bredere onderzoeksveld. De commissie vergaderde meerdere malen in hybride vorm en werkte aan een meer heldere taakverdeling en toekomstgerichte agenda.

Een belangrijke uitbreiding betrof de formele toetreding van de clusterdirecteuren tot de commissie, waarmee de synergie tussen het nationale onderzoeksbeleid en de bestaande organisatorische structuren binnen de wiskundegemeenschap werd vergroot. De inbreng van de clusterdirecteuren werd als waardevol ervaren, met name in het bespreken van strategische thema's zoals het positioneren van de wiskunde binnen nationale en Europese subsidieprogramma's.

Ervaring en expertise delen

De commissie startte in 2024 een nieuwe werkgroep gericht op het ondersteunen van onderzoekers bij het aanvragen van prestigieuze ERC-beurzen. Deze werkgroep, onder voorzitterschap van Stéphanie van der Pas, bereidt nationale mock-interviews en voorlichtingssessies voor. Doel is om de kans op succesvolle aanvragen te vergroten en tegelijkertijd een netwerk op te bouwen waarin ervaring en expertise worden gedeeld.

HBO

Verder stond het betrekken van de hbo-sector bij onderzoek hoog op de agenda. In het bijzonder vond er een uitwisseling plaats met vertegenwoordigers van Fontys Hogeschool, waarbij de rol van wiskundig onderzoek in het hbo werd besproken en mogelijkheden voor samenwerking werden verkend. Dit past in de bredere ambitie van PWN om het hbo steviger te verbinden met het nationale wiskundige ecosysteem.

De commissie ziet 2024 als een overgangsjaar waarin de structuur is gestroomlijnd, nieuwe verbindingen zijn gelegd en fundamenten zijn gelegd voor inhoudelijke programma's en initiatieven die in 2025 tot uitvoering zullen komen.

Commissie Publicaties

De commissie Publicaties van PWN richtte zich in 2024 op het bevorderen van kwalitatieve en toegankelijke publicaties in de wiskunde, met een bijzondere focus op Open Access. Er werd samengewerkt met redacties van wiskundetijdschriften en partners binnen en buiten de academie.

Het belangrijkste initiatief was de oprichting van een stimuleringsfonds voor Diamond Open Access-publicaties in de wiskunde, in samenwerking met de stichting Mathematics in Open Access (MathOA). Dit fonds heeft als doel het opzetten van nieuwe tijdschriften in de geest van vrij toegankelijke, niet-commerciële wiskundige publicaties. Financiering werd verkregen van het Open Access Innovatiefonds van de VU, de Universiteit van Amsterdam, het CWI en Compositio Mathematica. In september werd een internationale call uitgezet, ondertekend door de commissieleden en een groep vooraanstaande wiskundigen.

Een beoordelingscommissie werd samengesteld, die in 2025 de aanvragen zal evalueren op basis van externe rapportages. De resultaten van deze call worden begin 2025 verwacht. Hiermee beoogt de commissie een concrete impuls te geven aan de verdere ontwikkeling van een open en duurzame publicatie-infrastructuur voor de Nederlandse en internationale wiskunde.

Naast dit project onderhield de commissie nauw contact met de redactie van Pythagoras en vertegenwoordigers van de commissie Publiciteit. Gesproken werd over positionering, doelgroepbereik, inhoudelijke koers en de promotie van het blad. De commissie fungeerde hiermee ook als aanspreekpunt voor bredere vragen over de toekomst van wiskundige tijdschriften in Nederland. In 2025 wil de commissie deze rol verder uitbouwen, met extra aandacht voor scholieren- en studentenpublicaties, en de koppeling tussen educatie en publicatiepraktijk.

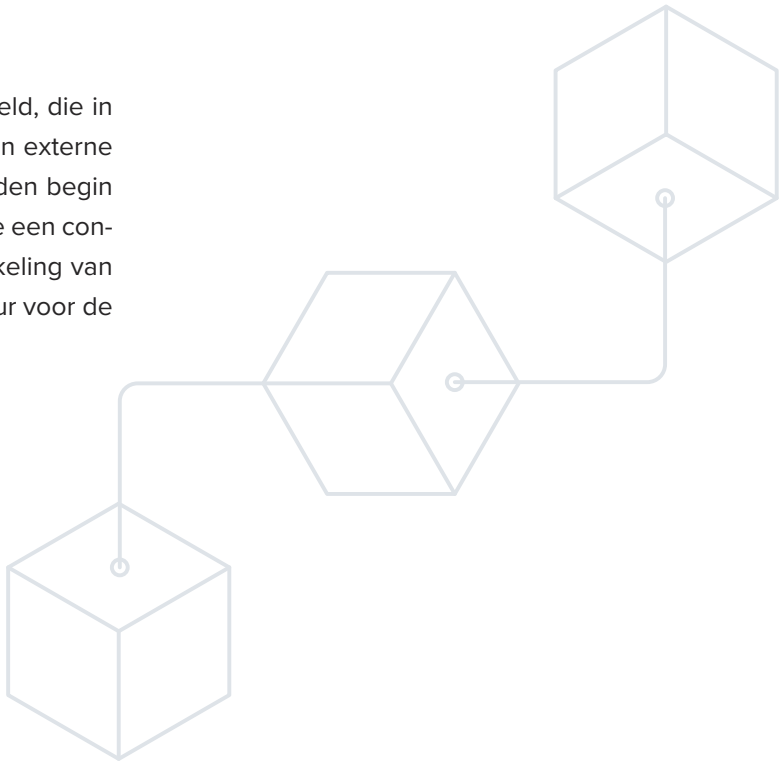

Commissie Innovatie

De commissie Innovatie van PWN heeft zich in 2024 krachtig ingezet om de verbinding tussen wiskunde en maatschappij te versterken. De commissie, bestaande uit tien leden uit wiskundige domeinen, zowel van academische als toegepaste universiteiten, en het bedrijfsleven, vertegenwoordigt een brede afspiegeling van het Nederlandse wiskundelandschap. Onder voorzitterschap van Mark Roest werkte de commissie vanuit een duidelijke missie: het slaan van bruggen tussen wiskunde en industrie, zoals ook geformuleerd in actiepunt 18 van het Deltaplan Wiskunde.

Een van de meest zichtbare en succesvolle activiteiten in 2024 was de organisatie van een uitgebreide brainstormsessie over toepassingen van wiskunde in de tuinbouwsector, gehouden op 19 september in Utrecht. De bijeenkomst bracht vijf vertegenwoordigers van bedrijven, zeven academische wiskundigen en zes commissieleden bijeen. In gemengde groepen werden concrete uitdagingen uit de sector besproken, die in een plenaire terugkoppeling werden vertaald naar oplossingsrichtingen en projectideeën. Anders dan in de brainstormsessie van 2023 (over energie), werd nu vanaf het begin veel intensiever samengewerkt binnen de commissie, wat leidde tot betere voorbereiding, sterkere betrokkenheid van het bedrijfsleven en een hoogwaardige follow-up. Direct na afloop werd een whitepaper opgesteld met daarin ook enkele projectvoorstellen, die inmiddels onder de aandacht zijn gebracht van bedrijven en brancheorganisaties.

Tegelijkertijd bleef de commissie de resultaten van de eerdere brainstorm over energie onder de aandacht brengen. De infographic en het whitepaper die daaruit voortkwamen werden gedeeld met deelnemers en gepresenteerd tijdens een bijeenkomst van de Netherlands Energy Research Alliance (NERA), wat leidde tot een uitnodiging voor verdere samenwerking. Op basis hiervan heeft de commissie het initiatief genomen tot het opzetten van een Special Interest Group (SIG) Energie, een permanent aanspreekpunt voor stakeholders in de energiesector. De SIG zal ook ruimte bieden voor het ontwikkelen van nieuwe wiskundige initiatieven in samenwerking met bedrijven. Indien dit succesvol blijkt, wordt overwogen om ook op basis van de tuinbouwsessie een SIG op te richten.

Samenwerking

Er is vanuit de commissie gewerkt aan een intensievere samenwerking met Math4NL. Dit is onder meer uitgewerkt door bilaterale overleggen tussen de voorzitter van de commissie en de voorzitter van het bestuur van Math4NL en door vertegenwoordiging van het bestuur van

Math4NL in de commissievergaderingen. Helaas is het ondanks dit intensievere contact niet gelukt om de activiteiten van Math4NL op het niveau te brengen dat met de oprichting ervan beoogt was. De commissievoorzitter heeft in zijn rol als lid van de Raad van Advies van Math4NL steun gegeven aan het besluit van het bestuur van PWN om het bestuur van Math4NL van haar taak te ontheffen en te zoeken naar een nieuwe opzet. De commissievoorzitter blijft, met het bestuur van PWN, van mening dat Math4NL een belangrijke rol kan spelen als het operationele verlengstuk van de commissie innovatie en zal nauw samenwerken met de directeur van Math4NL zodra die aangesteld is.

Applied Math Award

De commissie nam in 2024 opnieuw het voortouw bij de organisatie van de Best Thesis in Applied Math Award. Voor deze derde editie werden achttien scripties ingezonden, acht afkomstig van hbo-instellingen en tien van universiteiten. In beide categorieën (hbo en WO) werden drie finalisten geselecteerd, die op het Math4NL community event op 11 oktober bij het CBS hun werk presenteerden. De jury bekroonde Anne-Fleur Dijkhorst (TU Delft) en Senna Sjambar (Haagse Hogeschool) tot winnaars. Deze editie werd financieel ondersteund door CWI (hoofdsponsor, vijfjarige toezegging), ChipSoft en Phalanxes, en leverde een bescheiden positief saldo op. In 2025 zal bij de beoordeling meer gewicht worden toegekend aan de wiskundige inhoud van de scripties, mede op basis van ontvangen feedback.

Publiekscampagne

Wat betreft publiciteit en zichtbaarheid van de wiskunde heeft de commissie opnieuw geprobeerd om via een samenwerking met NRC een publiekscampagne op te zetten over de rol van wiskunde in industrie en samenleving. Hiervoor werd een verbeterde aanvraag ingediend bij het Outreachfonds van de bètadomeinen, maar deze werd opnieuw afgewezen. Positiever is de samenwerking met de nieuwe PR-medewerker van PWN, Nicos Starreveld, die actief betrokken was bij de whitepaper tuinbouw en de scriptieprijs, en met wie intensief wordt samengewerkt aan toekomstige zichtbaarheidscampagnes.

Internationaal was de commissie vertegenwoordigd in ICIAM via Stella Kapodistria, die optrad als afgevaardigde tijdens de bestuursvergadering van ICIAM op 18 november. Formeel loopt deze vertegenwoordiging via het KWG, maar in de praktijk gebeurt dit via de commissie Innovatie. Voor EU-MATHS-IN werd de vertegenwoordiging gedelegeerd aan Math4NL, maar door het vertrek van het Math4NL-bestuur kon in 2024 geen officiële afvaardiging plaatsvinden. Kees Vuik (TU Delft) vertegenwoordigde Nederland op het congres in Barcelona op 25 november in een andere hoedanigheid, waardoor er geen kosten gemaakt hoefden te worden.

De commissie kijkt terug op een intensief en productief jaar waarin niet alleen bestaande plannen zijn uitgevoerd, maar ook nieuwe initiatieven zijn voorbereid. In 2025 wil de commissie zich richten op de verdieping van bestaande contacten, de institutionalisering van de SIG Energie, het versterken van de relatie met Math4NL, en het zoeken naar aanvullende vormen van communicatie en publiekscampagnes.

Wiskunderaad

De Wiskunderaad van PWN fungeerde in 2024 als strategisch adviesorgaan met een focus op nationale organisatie, externe betrekkingen en beleidsontwikkeling binnen de wiskunde. Onder leiding van Arjen Doelman vond een verbreding van de samenstelling plaats, waarbij nieuwe leden werden verwelkomd vanuit verschillende domeinen: het onderwijs, toegepaste wiskunde en het bedrijfsleven. Onder meer Laura Kubbe, Sjoerd Verduyn Lunel, Lenny Taelman, Hester Bijl en Joppe Bos traden in 2024 toe. De raad vergaderde vijf keer, waarvan één fysieke bijeenkomst op 13 december in Utrecht.

Een belangrijk aandachtspunt was de voorbereiding van de nieuwe strategische documenten voor de Nederlandse wiskunde. De Wiskunderaad reflecteerde op het Deltaplan Wiskunde uit 2016, evalueerde welke onderdelen nog actueel zijn, en adviseerde het bestuur van PWN om een nieuwe, onafhankelijke schrijfgroep samen te stellen. Deze schrijfgroep werd door de raad zelf geformeerd, met als voorzitter Jan Bouwe van den Berg. De raad bleef actief betrokken bij de werkzaamheden van de schrijfgroep en bij de totstandkoming van het Nederlandse Bond-rapport, waarvoor in een vroeg stadium inhoudelijke feedback werd gegeven.

De raad nam deel aan de strategische bijeenkomst op 17 september bij NWO in Utrecht, evenals aan twee heidagen georganiseerd door PWN (op 25 maart en 26 juni). Tijdens deze bijeenkomsten werden politieke ontwikkelingen besproken, waaronder de impact van mogelijke bezuinigingen en stelselwijzigingen op de positie van de wiskunde binnen het wetenschapsbeleid.

Strategische planning

Daarnaast werd gesproken over de monitoring van personeelsaantallen in de wiskunde, een taak die in 2025 formeel overgaat naar het bestuur van PWN. De raad blijft echter betrokken bij de duiding van trends in de personeelsgegevens, met het oog op strategische planning. Tot slot uitte de Wiskunderaad de wens om in 2025 meer rechtstreeks het gesprek aan te gaan met politieke vertegenwoordigers, om zo de belangen van de Nederlandse wiskunde scherper voor het voetlicht te brengen. De raad ziet het als zijn kerntaak om strategisch mee te denken met PWN, advies te geven aan commissies en consortia, te fungeren als belangenbehartiger op nationaal niveau, en als initiator van ideeën en netwerken binnen de wiskundegemeenschap.

EWM-NL

EWM-NL, het Nederlandse netwerk voor vrouwen in de wiskunde, heeft in 2024 haar missie voortgezet om zichtbaarheid, representatie en ondersteuning van vrouwen in de wiskunde te bevorderen. Het thema van het jaar was "Vrouwen in de wiskunde: hoe en wanneer word je zichtbaar?", en vormde de rode draad door verschillende activiteiten, bijeenkomsten en publicaties.

Het jaar begon met een goedbezochte training op 22 maart: "Visualizing your research". Onder begeleiding van visualisatie-expert Ellen van Heijst leerden de deelnemers hoe zij hun wiskundig onderzoek toegankelijker kunnen presenteren met behulp van illustraties. Deze interactieve workshop liet deelnemers kennismaken met nieuwe vormen van wetenschapscommunicatie en leverde veel enthousiasme op.

Tijdens het Nationaal Wiskundecongres op 2 april verzorgde EWM-NL een sessie over de rol van vrouwen in commissiewerk en de impact van studentenbeoordelingen op promoties. In een paneldiscussie met onder andere Leslie Ann Goldberg en Serte Donderwinkel werd gediscussieerd over structurele ongelijkheid, rolmodellen, zichtbaarheid en praktische aanbevelingen voor beleidsmakers binnen universiteiten.

Op 8 november vond het jaarlijkse EWM-NL-evenement plaats aan de Universiteit van Amsterdam, met lezingen over vrouwen in de wiskunde in film en literatuur. Hoogtepunt was de bijdrage van Ariane Mézard (Sorbonne), die sprak over haar rol in de film Le Théorème de Marguerite. Camilla Damian sprak vervolgens over genderbias in natural language processing. De dag eindigde met een presentatie over de statistieken van vrouwelijke academici in de wiskunde in Nederland, gepresenteerd door voorzitter Svetlana Dubinkina.

Mentorennetwerk

Lopende projecten kregen in 2024 eveneens aandacht. Zo werd het mentorennetwerk verder uitgebouwd, inclusief een nieuwe onlinepagina met foto's en getuigenissen van mentorkoppels. De internationale poster "Notable Women in Mathematics" werd verder verspreid en vertaald naar inmiddels 28 talen. In samenwerking met Her Math Story en het Nieuw Archief voor Wiskunde verschenen ook weer interviews met vrouwelijke wiskundigen werkzaam in Nederland.

EWM-NL bleef actief in de ondersteuning van jonge onderzoekers. Er werden diverse beurzen toegekend aan promovendi en docenten voor deelname aan conferenties en workshops. Zo werd onder andere kinderopvang bekostigd voor een organisatrice van een congres in Hongarije, en werden reis- en verblijfskosten gedekt voor summer schools en scholingsactiviteiten in binnen- en buitenland.

Social media

De zichtbaarheid van EWM-NL werd in 2024 verder vergroot via sociale media. Dankzij de inzet van social media manager Dzemila Sero groeide het bereik op platforms als X (Twitter), Instagram en LinkedIn, waar regelmatig content werd gedeeld over activiteiten, oproepen, prijzen en vacatures. EWM-NL profileerde zich hiermee als een herkenbare en actieve stem in het Nederlandse en Europese wiskundelandschap.

Vooruitkijkend naar 2025 blijft EWM-NL inzetten op het versterken van het mentorennetwerk, uitbreiding van haar bereik onder promovendi en postdocs, en samenwerking met andere initiatieven rond diversiteit en inclusie binnen de exacte wetenschappen.

Colofon

Dit document bevat een verslag met betrekking tot de werkzaamheden in het 2e jaar van het Platform Wiskunde Nederland, lopende van 1 oktober 2011 t/m 30 september 2012.

Samenstelling en produktie

Bureau PWN

Ontwerp

WAT ontwerpers, Utrecht

Redactie-adres

Platform Wiskunde Nederland
Science Park 123
1098 XJ Amsterdam
Email: bureau@platformwiskunde.nl
Telefoon: 020-5924006

platform
wiskunde nederland

Platform Wiskunde Nederland
Science Park 123
1098 XJ Amsterdam
Email: bureau@platformwiskunde.nl
Telefoon: 020-5924006